

РОЗМОВА З ДІТЬМИ ПРО ВІЙНУ – ЗРАЗОК ДЛЯ ОБРОБКИ РОЗДАТКОВОГО МАТЕРІАЛУ ВІД ЄВАНГЕЛЬСЬКОГО ВІЙСЬКОВОГО КАПЕЛАНСТВА У ФОРМАТІ «КИШЕНЬКОВА КАРТКА» - ДРУГИЙ ЧОРНОВИЙ ВАРІАНТ; СТАН: 30.03.2022 -

1. СТАБІЛІЗУЙТЕ СЕБЕ, ДАЙТЕ ВІДПОЧИНОК, УВАГУ, БЕЗПЕКУ

Діти, особливо віком до шести років, емоційно орієнтуються насамперед на батьків. Тому: не передавайте дітям свої страхи та турботи без фільтрації, а чітко уявляйте, що вас турбує, знайдіть цьому вихід, інформуйте себе, заспокойтеся.

(Наприклад: Німеччина не є стороною війни. НАТО не є стороною війни. Військове втручання у війну не планується. Війна відбувається в Україні, Німеччина і НАТО захищають себе та своїх союзників на східному фланзі від посягань війни на територію Альянсу. Організація Об'єднаних Націй та уряди західних країн рішуче та солідарно протистоять загарбницькій війні президента Путіна проти України політичними засобами.)

2. ПЕРЕДАВАТИ БЛИЗЬКІСТЬ, ПРИХИЛЬНІСТЬ І БЕЗПЕКУ

Фільтруйте власні почуття до дітей: проявляйте турботу, не драматизуючи і не посилюючи почуття; зберігайте і показуйте спокій. Перш за все (це стосується дітей різного віку): передавайте близькість, прихильність і безпеку.

3. СПОСТЕРІГАЙТЕ І ВИКОРИСТОВУЙТЕ У ДІТЕЙ ВІКОМ ДО ШЕСТИ РОКІВ ІНШІ ФОРМИ ВИСЛОВЛЮВАННЯ ПОЧУТТІВ КРІМ СЛІВ

Діти віком до шести років можуть не мати словникового запасу, щоб висловити свої почуття та висловитися по-іншому.

Спостерігайте за можливими стресовими реакціями, наприклад, коли лягаєте спати: наскільки добре діти засинають? Чи сняться їм погані сни? Чи вони скаржаться на «болі в животі»?

Поводьтеся з ними дбайливо: обійміть дітей, заваріть какао чи чай, залиште двері кімнати відкритими, залиште світло, поговоріть про турботи та питання.

Нормалізація: поясніть, що занепокоєння є нормальним явищем, але також потрібно заспокоїтися.

Допоможіть їм висловитися: нехай діти малюють (не тільки страх, але й сонце, яке світить, коли вони більше не бояться).

Дії проти гострої тривоги: пити холодну воду, співати, глибоко дихати, дивитися на красиві речі.

4. ГОВОРІТЬ ЧЕСНО, ЗАПИТУЙТЕ ТА ВІДПІДАЙТЕ ПРО ВІЙНУ З ДІТЬМИ ВІД ШЕСТИ РОКІВ

Діти від шести років активно і самостійно вирішують проблеми свого соціального оточення. Будьте доступними для дітей. Звертайтеся до дітей. Дізнайтеся про рівень проінформованості та про почуття дітей. **Запитайте**

Сторінці 1

Створіть засоби уяви:

«Мама/тата повернеться

• якщо у ху день народження

• коли літні канікули

• коли дозріють вишні

• після двох адвент-календарів (можливо, скласти календар адвенту тата/мами та обрізати/відкривати його щодня, використовувати годинник військовослужбовця).

9. ДОСТУПНІ ДОПОМІЖНІ ЗАСОБИ

9.A) ЗМІ, ПРИЗНАЧЕНІ ДЛЯ ДІТЕЙ

www.kinder.wdr.de/tv/neuneinhalb/av/video-neuneinhalb-kompakt--krieg-in-der-ukraine-102.html

Телевізійний репортаж, призначений для дітей, про війну в Україні: що сталося, як там люди і як ми можемо допомогти?

www.kinder.wdr.de/tv/neuneinhalb/sendungen/politik-und-weltgeschehen/kompakt-wenn-nachrichten-angst-machen100.html

Поради дітям та молоді, що робити, якщо новини лякають їх

www.wdrmaus.de/extras/mausthemen/ukraine/index.php5

Відповіді на запитання дітей про війну в Україні

www.servicestelle-jugendschutz.de/2022/02/mit-kindern-und-jugendlichen-ueber-krieg-reden/

Посилання на інші медіа та програми, призначені для дітей

9.B) ГАРЯЧІ ЛІНІЇ ДОПОМОГИ

Number-against-Kummer (e.V., що базується у Вупперталі, організація-наступник Федеральної робочої групи з тривожних телефонів у Німецькій асоціації захисту дітей)

Гаряча лінія для дітей та молоді: з понеділка по суботу з 14:00 до 20:00, телефон 116 111

Батьківська гаряча лінія: з понеділка по п'ятницю з 9:00 до 17:00, вівторок і четвер також до 19:00, телефон 0800 111 0 550

Онлайн-консультації цілодобово на www.nummergegenkummer.de

9.C) РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ІНТЕРНЕТУ

Загальні поради, класифіковані за віком, від Центрального інституту шлюбу та сім'ї в суспільстві (ZFG) Католицького університету Айхштет-Інгольштадт www.harald-karutz.de/wp-content/uploads/2022/02/Merkblatt_Karutz_Ukraine.pdf

Поради керівника Інституту екстреної психології в Гамбурзі, як говорити з дітьми про війну

Сторінці 3

про почуття та турботи дітей, сприймає їх серйозно та відповідайте на них.

Діти також підбирають уривки інформації та дезінформації про війну за межами батьківського дому і, можливо, неправильно класифікують їх. Тому: Про війну не мовчіть, а про війну говоріть чесно. Не залишайте дітей наодинці з їхніми фантазіями та почуттями.

Запитайте дітей, що вони знають/чули, виправте помилкові судження, дайте реалістичну інформацію та класифікації, заспокойте їх. Наприклад:

«В Україні війна, і людям там дуже погано. Багато борються, а багато тікають. Німеччина та інші країни, які є нашими друзями, намагаються їм допомогти».

«Війна не в нас, і ми віримо, що до нас вона теж не прийде».

«Тут ти в безпеці, а я з тобою і добре піклуюся про тебе».

5. ОБМЕЖТЕ ЗОБРАЖЕННЯ ВІЙНИ. ОБМЕЖУЙТЕ ТА КОНТРОЛЮЙТЕ ВИКОРИСТАННЯ МЕДІА

Дітям з 13 років (один раз на день, а не весь час) має сенс лише дивитися новини з батьками, а потім говорити з ними про це.

Діти молодшого віку повинні дивитися лише спеціальні дитячі програми з зручними для дітей репортажами (наприклад: дитяча програма WDR mit der Maus; KiKa Neueinhalb; лого ZDF; SWR Kindernetz тощо, див. посилання нижче, завжди в супроводі дорослих, які дають їм відчуття безпеки та відповіді на запитання.

В іншому випадку: відкладіть газети, вимкніть інтернет, мобільні телефони, телевізор.

6. НОРМАЛІЗУВАННЯ

Робіть те, що скріплює вас і дітей у повсякденному житті: дотримуйтесь повсякденних розпорядків, продовжуйте позитивні заняття (ігри, спорт, хобі, подорожі, ...), даруйте дітям час, ніжність і впевненість.

7. ДАЙТЕ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ ДІЙ

Обговоріть з дітьми, що вони можуть зробити у відповідь на війну:

- Намалюйте картину війни і миру.
- Зробіть малюнок/постер, який показує: я думаю про людей, яким зараз важко. Війна повинна припинитися.
- Моліться за дітей/народ України.
- Пожертуйте кишенькові гроші для дітей, які втекли.
- Не звинувачуйте російських дітей у садку/школі. Російський президент хоче війни, а не «росіяни».

8. ВІДПОВІДІ НА ЗАПИТАННЯ ДІТЕЙ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

«Тато/мама, тобі тепер треба йти на війну?»

«Ні, ми, солдати, не їдемо в Україну і не втручаємось там у війну. Разом з друзями з інших країн ми робимо так, щоб війна не прийшла до нас і наших друзів».

«Ні, ми, солдати, не втручаємось у війну в Україні, ми захищаємо вас від війни тут».

«Тато/мама, ти повернешся?»

„Так. Тому що я дуже тебе люблю. Тому, доки я живу, я завжди буду повертатися до вас».

„Коли повернеться тато/мама?“

Діти приблизно до шести років ще не мають абстрактного розуміння часу. Ось чому:

Сторінці 2

www.flimmo.de/redtext/101380/Krieg-in-Europa

Поради батькам щодо поведінки

www.superheldenkids.de/blog/wie-speak-ich-mit-kindern-ueber-krieg

Дитячий психолог пропонує зразки відповідей на запитання батьків і дітей

www.kindersache.de/bereiche/wissen/medien/hilfe-wenn-nachrichten-angst-machen

Поради для дітей щодо подолання власних страхів від Deutsches Kinderhilfswerk e.V.

www.kindergottesdienst-westfalen.ekvw.de/friedensuche-materials-zu-krieg-und-frieden

Список інших навчальних матеріалів для навчання дітей про війну та мир

www.dsj.de/news/artikel/wie-kuennen-wir-mit-kindern-ueber-warfare-and-power-speak0

Збірник матеріалів Федерального агентства з громадянської освіти

www.servicestelle-jugendschutz.de/2022/02/mit-kindern-und-jugendlichen-ueber-krieg-reden

Навчальні матеріали та поради різними мовами

9.D) РЕКОМЕНДОВАНІ КНИГИ

Тіньове печиво. Мій тато має посттравматичний стресовий синдром. Катрін Шроке/Ліллі Л'аронж (фундація солдатів і ветеранів/документи EMILS)

Відрядження Олени та мами за кордон. Книга про мужність для сімей військових. Пітер Вендл, Олександра Рессель, контролер Пеггі Пул (ZFG/KMILS)

Глобус 3: Як це, коли йде війна? - Все про конфлікти - Луїза Спілсбері (автор), Ханане Кай (ілюстратор), Джонас Бедфорд-Стром (перекладач)

Глобус 2: Як це не мати дому? - Все про політ і міграцію - Сері Робертс (автор), Ханане Кай (ілюстратор), Джонас Бедфорд-Стром (перекладач)

Бібліографія Німецька академія літератури для дітей та юнацтва «За мир і проти війни» www.akademie-kjl.de/buch-ap

Сторінці 4